

บทที่ ๔

ผลของการวิจัยและอภิปรายผลของการวิจัย

จากการวิจัย จะเห็นได้ว่าจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากสถาบันต่าง ๆ ทั้ง ๑๘ สถาบันนั้น มีจำนวน ๒๗๗ คิกเป็นร้อยละ ๘๑.๗๑ แยกเป็นหัวหน้าแผนกอุปกรณ์ ได้รับคืนคิกเป็นร้อยละ ๘๘.๒๔ เฉพาะอาจารย์ได้รับคืนคิกเป็นร้อยละ ๘๑.๓๗ แสดงถึงการให้ความร่วมมืออย่างดีจากหัวหน้าแผนกอุปกรณ์และอาจารย์ที่เป็นกลุ่มประชากร

ผลของการวิจัยที่ควรนำมาอภิปราย มีหัวข้อเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ คือ .-

ผู้ตอบแบบสอบถาม

อาจารย์และหัวหน้าแผนกอุปกรณ์ที่ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีระดับความรู้ เทียบเท่าปริญญาตรีหรือปริญญาตรี (๖๑.๐๑ %) ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาจาก โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนนายเรือ และ โรงเรียนนายเรืออากาศ รองลงไปได้แก่ผู้ที่มิวุฒิค่ากว่าปริญญาตรี ซึ่งเป็นนายทหารชั้นประทวน และนายทหารที่รับราชการมานาน (๒๒.๐๒ %) นอกเหนือจากนี้ ก็มีอาจารย์ที่ได้รับวุฒิมัธยมศึกษา โรงเรียนเสนาธิการทหารคามกองทัพที่สังกัด ส่วนใหญ่จะเป็นอาจารย์ที่สอนในโรงเรียนเสนาธิการของกองทัพต่าง ๆ สำหรับวุฒิปริญญาเอกนั้นมีน้อยที่สุด (๑.๐๘ %) ทั้งนี้ เป็นเพราะอาจารย์มักจะเป็นผู้ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญทางทหารเป็นจำนวนมากกว่า อาจารย์ที่เป็นพลเรือน ส่วนระยะเวลาที่ทำงานหรือทำการสอนนั้น ส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงระยะเวลา ๑ - ๕ ปี (๘๘.๖๒ %) ทั้งนี้ เนื่องจากระบบการหมุนเวียนบรรจุนายทหารคามยศ และตามอัตราเงินเดือน ซึ่งจะต้องโยกย้ายสับเปลี่ยนไปตามตำแหน่งที่สูงขึ้นเรื่อย ๆ ฉะนั้น อาจารย์ที่เข้ามาทำการสอนของแต่ละสถาบันจึงมักจะเป็นอาจารย์ใหม่ ๆ เสมอ เมื่อมาทำการสอนได้เพียง ๒ - ๓ ปี ก็ต้องย้ายไปประจำการที่อื่น ทำให้ประสบการณ์ในการสอนของอาจารย์มีน้อย แต่ก็ได้อาจารย์ที่มีความกระตือรือร้น

อยู่ตลอดเวลา และตั้งใจสอนดี. ถึงแม้จะมีประสบการณ์น้อย สำหรับความรู้และประสบการณ์ของอาจารย์และหัวหน้าแผนกอุปกรณ์นั้น ส่วนมากเคยเห็นอาจารย์เก่าที่สอนมาใช้อุปกรณ์ในสมัยที่ศึกษาวิชาต่าง ๆ (๘๑.๒๓ %) ซึ่งพอจะทำให้มีความคุ้นเคยและเคยชินกับเรื่องอุปกรณ์การสอนพอสมควร และแสดงว่าอาจารย์สมัยก่อนก็ใช้อุปกรณ์การสอน นอกจากนี้ก็เคยศึกษาหาความรู้จากหนังสือหรือเอกสารต่าง ๆ มาบ้าง (๗๗.๒๖ %) แสดงว่าอาจารย์สนใจที่จะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษาอันอาจจะช่วยให้สามารถนำอุปกรณ์การสอนมาใช้ได้อย่างถูกต้อง อาจารย์หลายท่านเคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน (๘๘.๘๒ %) ซึ่งทำให้ทราบว่าสถาบันต่าง ๆ ส่งเสริมและสนับสนุนให้อาจารย์ได้ศึกษาหาความรู้ทางด้านนี้ อาจารย์บางท่านเคยเรียนวิชาโสตทัศนศึกษามาโดยตรงในการศึกษาวิชาครู วิชาครูในที่นี้ก็คือวิชาครูทหาร ซึ่งมักจะเปิดสอนเป็นพิเศษ (๓๑.๘๑ %)

โสตทัศนวัสดุและเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ของสถาบัน

โสตทัศนวัสดุที่มีมากที่สุดได้แก่ แผนภูมิ (จำนวน ๘๑ - ๑๐๐ ขึ้นไป) ทั้งนี้เพราะแผนภูมิเป็นอุปกรณ์หลักที่ใช้ประกอบการอธิบายวิชาต่าง ๆ เช่น วิชาทหารเกี่ยวกับอาวุธ เครื่องจักรกลทางวิศวกรรมต่าง ๆ เป็นต้น เครื่องมืออุปกรณ์ที่มีอยู่แทบทุกสถาบันได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ ๑๖ มม. เครื่องฉายภาพข้ามศรีษะ เทปบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง จอภาพ อุปกรณ์ชนิดอื่น ๆ ก็มีพอประมาณ (๑ - ๒๐ ชุด) เมื่อเทียบกับวงการศึกษาอื่นแล้วจะเห็นได้ว่า สถาบันทางทหารมีอุปกรณ์ประเภทเครื่องฉายมากกว่า โดยเฉพาะเครื่องฉายภาพข้ามศรีษะมีมากและใช้กันมากกว่าวงการศึกษาทั่วไป และที่น้อยที่สุดได้แก่ เครื่องฉายภาพยนตร์ ๘ มม. फिल्मภาพยนตร์ ๘ มม. फिल्मสตริป ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้อาจารย์ไม่นิยมใช้ ส่วนอุปกรณ์ที่ไม่มีสถาบันใดมีเลยได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ เครื่องฉายภาพจุลทัศน์ อาจเป็นเพราะราคาแพง และยังไม่แพร่หลาย โสตทัศนวัสดุและเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ของสถาบันส่วนใหญ่ได้มากจากการซื้อด้วยเงินงบประมาณของสถาบัน (๘๘.๐๘ %) รองลงไป ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยราชการ สถาบัน

องค์การ หรือมูลนิธิต่าง ๆ เช่น ได้รับจากศูนย์อุปกรณ์ของกรมพุทธศึกษา (ตามกองทัพที่สังกัด) หรือ หน่วยทหารจิตแม่ค นอกจากนั้นผู้สอนผลิตขึ้นเองบ้าง (๕๕.๓๓ %) ส่วนอาจารย์ที่ไม่เคยผลิตอุปกรณ์เลยก็มีมากพอสมควร (๔๔.๒๗ %) อาจเป็นเพราะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่แผนกอุปกรณ์ผลิตให้ (๑๓.๓๒ %)

ในการเลือกจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ของสถาบันนั้น หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือฝ่ายศึกษาเป็นผู้พิจารณา (๕๔.๘๗ %) ร่วมกับอาจารย์ผู้สอนวิชาต่าง ๆ (๔๓.๓๒ %) บางครั้งหัวหน้าแผนกอุปกรณ์จะเป็นผู้เสนอขึ้นไป (๓๗.๕๑ %) ในขณะเดียวกันผู้บริหาร และผู้สอนวิชาต่าง ๆ ก็ร่วมกันเป็นคณะกรรมการพิจารณา (๓๔.๓๐ %) แสดงว่า ทั้งผู้บริหารสถาบัน อาจารย์ผู้สอน และหัวหน้าแผนกอุปกรณ์ มีส่วนในการพิจารณาเลือกอุปกรณ์ของสถาบัน สำหรับหลักเกณฑ์ในการเลือกอุปกรณ์นั้นส่วนมากเลือกตามความเหมาะสมกับเนื้อหาของหัวข้อวิชาที่จะสอน (๘๗.๐๒ %) เลือกอุปกรณ์ที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของวิชา (๖๕.๒๗ %) และเลือกอุปกรณ์ที่หาได้ง่ายและนำมาใช้ได้อย่างสะดวก (๕๐.๓๘ %) วิธีที่ไม่ใช้กันเลยคือเลือกอุปกรณ์ที่มีราคาแพง

การใช้อุปกรณ์

อุปกรณ์ที่ครูเคยใช้กันมากที่สุด คือ กระดานดำ (๘๔.๓๕ %) รองลงมา คือ แผนภูมิ (๕๗.๒๕ %) ซึ่งสัมพันธ์กับจำนวนอุปกรณ์ที่ทางสถาบันมีอุปกรณ์ที่เคยใช้กันมากพอสมควร ได้แก่ เครื่องฉายภาพข้ามศีรษะ (๘๗.๗๑ %) ภาพเขียนและภาพสเกตซ์ของจริง ของตัวอย่าง ภาพยนตร์ ๑๖ ม.ม. เครื่องขยายเสียง การสาธิตหรือการแสดงให้ดูเป็นตัวอย่าง ก่อนการใ้มักจะมีการเตรียมเสมอ (๕๖.๕๕ %) อาจารย์ส่วนมากมักจะใช้อุปกรณ์เฉพาะในบางชั่วโมง (๗๕.๕๖ %) ที่ไม่ใช้อุปกรณ์เลยมีน้อยมาก (๒.๖๗ %) บางครั้งอาจารย์นำอุปกรณ์ส่วนตัวมาใช้ (๔๑.๒๒ %) เหตุผลในการใช้อุปกรณ์ของอาจารย์ก็คือ เห็นว่าเป็นสิ่งจำเป็นในการเรียนการสอน (๗๘.๒๔ %) ประหยัดเวลาทำให้ผู้เรียนเข้าใจได้เร็วในเวลาอันสั้น (๗๔.๐๕ %) ส่วนเหตุผลที่

ไม่ใช่อุปกรณ์ในบางชั่วโมงนั้น เพราะเห็นว่าไม่จำเป็น หรือไม่เหมาะสมที่จะใช้อุปกรณ์ในชั่วโมงนั้น (๗๕.๕๗ %) การนำอุปกรณ์ออกมาใช้นั้น ส่วนมากไม่ได้ขออนุญาตจากผู้ใด (๓๗.๐๒ %) เพราะผู้ใ้ใช้มักจะสั่งให้เจ้าหน้าที่ประจำแผนกอุปกรณ์นำออกมาติดตั้งไว้ในกรณีที่เป็นเครื่องมือ เช่น เครื่องฉายภาพยนตร์ เมื่อใช้เสร็จแล้วเจ้าหน้าที่ก็จะเป็นผู้รับผิดชอบเก็บเข้าที่ แต่ถ้าเป็นอุปกรณ์ที่อาจารย์นำออกไปใช้เองและต้องใช้เป็นเวลานาน ก็จะขออนุญาตจากผู้ควบคุมดูแลอุปกรณ์นั้น (๓๓.๕๕ %) หรือขออนุญาตหัวหน้าแผนกอุปกรณ์ (๒๕.๐๑ %) ด้วยเหตุนี้การขอยืมส่วนมากมักจะแจ้งความจำนงล่วงหน้าด้วยปากเปล่า (๔๒.๗๕ %) และเวลาส่งคืนก็จะแจ้งให้ผู้รับผิดชอบทราบเพื่อทำเป็นหลักฐานไว้ (๓๔.๗๓ %) แต่อุปกรณ์บางชนิดผู้ยืมก็ต้องกรอกข้อความต่าง ๆ ในแบบฟอร์มการยืมอย่างเป็นระเบียบ (๒๖.๗๒ %) บางครั้งอาจารย์ก็มักจะยืมโดยไม่ต้องจองล่วงหน้า และไม่ต้องทำหลักฐานใด ๆ แต่ถ้าเป็นอุปกรณ์ที่ราคาแพงก็มักจะจดชื่อผู้ยืมและชื่ออุปกรณ์ไว้พอเป็นหลักฐาน (๑๕.๔๗ %) ระยะเวลาของการยืมอุปกรณ์แต่ละครั้ง ส่วนมากก็แล้วแต่ชนิดของอุปกรณ์ (๓๘.๕๕ %) อุปกรณ์บางอย่างก็ยืมไปโดยไม่มีการกำหนดแน่นอน (๓๒.๔๔ %) แล้วแต่ความต้องการในการใช้อุปกรณ์นั้น ๆ ของอาจารย์ บางอย่างก็ใช้เพียงครั้งเดียว บางอย่างก็ต้องใช้ทุกวันซึ่งจะยืมไปใช้จนกว่าจะหมดความต้องการแล้วจึงจะคืน ถ้าเป็นอุปกรณ์ที่มีน้อย ก็จะเป็นเรื่องยุ่งยากสำหรับอาจารย์คนอื่นที่ต้องการใช้อุปกรณ์ชนิดนั้นด้วย การสับเปลี่ยนหมุนเวียนก็ทำได้ไม่ทั่วถึง การจัดระเบียบการหมุนเวียนการยืมและการให้คืนยังไม่ค่อยรัดกุมพอ

หลังจากที่ใช้อุปกรณ์การสอนแล้ว มักจะทดสอบความรู้หรือทัศนคติ (๔๘.๐๕ %) ทั้งนี้ เพื่อจะรู้ว่าผู้เรียนเข้าใจเนื้อหาวิชาที่เรียนหรือไม่ บางครั้งหลังจากใช้อุปกรณ์การสอนแล้วก็เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีการอภิปราย (๔๓.๕๑ %) และผู้สอนบรรยายหรือแสดงความคิดเห็นบ้าง (๓๕.๖๕ %) เพื่อเป็นการเน้นในเรื่องที่สำคัญ ๆ ที่ผู้เรียนได้รับจากการใช้อุปกรณ์ และเพื่อให้ Concept ของผู้เรียนตรงกัน บางวิชาผู้เรียนจะต้องศึกษาค้นคว้าต่อหรือปฏิบัติตาม (๓๒.๘๒ %) เช่นวิชาการฝึกการใช้อาวุธต่าง ๆ ตลอดจนการทดลองในห้องปฏิบัติการ

อาจารย์ส่วนใหญ่เห็นคุณค่าของอุปกรณ์ว่าทำให้ผู้เรียนพอใจ สนใจ และ มีความ
 เข้าใจในเนื้อหาวิชาดีขึ้น (๕๐.๕๔ %) และอีกประการหนึ่งช่วยให้การสอนในชั่วโมงนั้นๆ
 ได้ผลดีมาก (๗๔.๕๑ %) แสดงว่า อุปกรณ์การสอนช่วยให้การเรียนการสอนได้ผลดีขึ้น

การบริหารงานโสตทัศนศึกษาของสถาบัน

งานโสตทัศนศึกษาของสถาบันอันดับแรก ได้แก่ มีศูนย์รวมสำหรับเก็บรักษาอุปกรณ์
 สำหรับให้บริการแก่ผู้สอน มีเจ้าหน้าที่แผนกโสตทัศนศึกษาควบคุมดูแลและจัดเตรียมอุปกรณ์
 ให้แก่ผู้สอน มีการสำรวจเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน (๔๖.๖๗ %) นับได้ว่าสถาบันต่าง ๆ
 มีสถานที่ มีตัวบุคคล และมีการดำเนินงาน นอกจากนี้สถาบันก็ยังมีโครงการหรือแผน
 งานทางโสตทัศนศึกษาและอุปกรณ์ด้วย (๖๐ %) ส่วนงานที่สถาบันไม่เห็นความสำคัญ
 ได้แก่ การจัดทำมีที่ปรึกษาคอยให้คำแนะนำเกี่ยวกับโสตทัศนศึกษาและอุปกรณ์การสอน
 (๓๓.๓๓ %) และสถาบันส่วนใหญ่ยังไม่ได้ติดตามผลการใช้อุปกรณ์การสอนของอาจารย์
 ด้วยวิธีหนึ่งวิธีใด แล้วทำเป็นสถิติไว้ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ควรจะได้รับ การเอาใจใส่และปรับปรุง
 ให้มีขึ้นในสถาบันต่อไป

การบริการทางค่านโสตทัศนศึกษา

งานบริการทางค่านโสตทัศนศึกษาของสถาบัน อันดับแรกที่สถาบันส่วนมากมีก็คือ
 มีห้องเก็บอุปกรณ์รวมไว้้อย่างเป็นระเบียบสะดวกแก่การยืมการใช้ (๗๑.๑๒ %) ซึ่งสอดคล้อง
 กับการบริหารที่จัดให้มีศูนย์รวมสำหรับเก็บรักษาอุปกรณ์ เมื่อมีสถานที่แล้วก็มีตัวบุคคล
 เพื่อให้บริการ คือมีเจ้าหน้าที่จัดเตรียมอุปกรณ์และสถานที่ให้แก่ผู้สอนตามความประสงค์
 (๕๑.๕๕ %) และมีเจ้าหน้าที่คอยผลิตอุปกรณ์ให้ตามความต้องการของผู้สอน (๔๖.๖๐ %)
 นับได้ว่าแต่ละสถาบันอำนวยความสะดวกแก่ผู้สอนมาก อาจารย์และผู้สอนจึงสนใจใช้
 บริการทางโสตทัศนศึกษามาก มักจะขอให้ทางแผนกอุปกรณ์ช่วยผลิตอุปกรณ์การสอนให้ สมอ
 (๗๓.๓๓ %) นอกจากนี้ก็มีการเรียกร้องให้ทางแผนกอุปกรณ์จัดหาอุปกรณ์หรือเครื่องมือ

ใหม่ ๆ ให้ (๔๓.๓๓ %) ส่วนบริการที่มีน้อย ได้แก่ การจัดให้มีเจ้าหน้าที่คอยให้คำแนะนำปรึกษาและช่วยเหลือในด้านความรู้ต่าง ๆ เกี่ยวกับการใช้การผลิตอุปกรณ์ และการส่งอาจารย์หรือผู้สอนวิชาต่าง ๆ ไปรับบริการอบรมเกี่ยวกับอุปกรณ์การสอนเป็นบางครั้ง ทั้งนี้ เกี่ยวเนื่องมาจากการบริหารของสถาบันด้วย ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญอย่างหนึ่ง

การเก็บรักษาอุปกรณ์ ส่วนใหญ่เก็บไว้ในห้องอุปกรณ์ในแผนกโสตทัศนศึกษา (๕๔.๓๔ %) บางสถาบันที่แบ่งเป็นแผนกวิชา หรือ กองวิชาต่าง ๆ ก็มักจะไม่มีการเก็บรักษา จึงเก็บอุปกรณ์ไว้ในแผนกวิชาหรือกองวิชา อุปกรณ์บางชนิดซึ่งจำเป็นต้องใช้ในห้องปฏิบัติการก็จะเก็บไว้ในห้องปฏิบัติการ และบางชนิดก็เก็บไว้ในห้องเรียน (๒๒.๕๐ %) เมื่ออุปกรณ์ชำรุดเสียหาย เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายโดยเฉพาะเป็นผู้อำนวยการและซ่อมแซม (๒๓.๓๔ %) บางสถาบันการ รักษาและซ่อมแซมเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ห้องอุปกรณ์ที่จะต้องรับผิดชอบ (๒๑.๐๓ %) แต่ถ้ามองความสามารถของเจ้าหน้าที่ที่จะส่งไปยังศูนย์อุปกรณ์ของกองทัพ (กรมยุทธศึกษา) เพื่อให้ช่างที่ชำนาญซ่อมแซมต่อไป

ทัศนคติและความสนใจ

อาจารย์ส่วนใหญ่ชอบใช้อุปกรณ์มาก (๕๓.๒๕ %) ที่ไม่ชอบใช้เลยนั้นแทบจะไม่มีเลย (.๓๔ %) การที่อาจารย์ชอบใช้อุปกรณ์การสอนมากก็เพราะเห็นว่าอุปกรณ์การสอนมีความสำคัญและมีประโยชน์มาก (๕๕.๒๓ %) ช่วยประหยัดเวลา (๔๔.๕๕ %) และทำให้ผู้เรียนสนใจและตั้งใจเรียน (๔๒.๓๔ %) แสดงให้เห็นว่าอาจารย์ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีต่อการใช้อุปกรณ์การสอน

ส่วนในเรื่องความสนใจนั้น จากงานโสตทัศนศึกษาของอาจารย์ทำให้ทราบว่าอาจารย์มีความสนใจกระตือรือร้นเกี่ยวกับงานโสตทัศนศึกษาของสถาบันพอสมควร งานที่ได้ทำไปแล้ว ได้แก่ ศึกษาเนื้อหาวิชาที่ต้องสอนแล้ววางแผนว่าจะใช้อุปกรณ์ชนิดใดและอย่างไร (๓๔.๕๑ %) ติดต่อประสานงานกับผู้สอนคนอื่น ๆ เกี่ยวกับการใช้

อุปกรณ์ (๕๕.๓๔ %) สำรวจอุปกรณ์ในสถาบัน และจัดหาอุปกรณ์เพื่อสนองตามแผนที่วางไว้ งานที่ยังไม่ได้ทำ ก็คือ คัดค่อขอความช่วยเหลือจากประชาชน องค์กร และหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งอุปกรณ์ที่ต้องการ (๖๐.๖๕ %) ทั้งนี้ เพราะอุปกรณ์การศึกษาของทางทหารมักหายาก ถ้าไม่ใช่หน่วยงานทางทหารแล้วก็มักจะไม่มี ด้วยเหตุนี้อาจารย์ส่วนใหญ่จึงไม่ได้คัดค่อขอความช่วยเหลือจากใคร เว้นแต่ที่หน่วยทหารด้วยกัน เช่นหน่วยทหารจัสแม็ค แต่บางครั้งอุปกรณ์ที่ได้มาก็ใช้การไม่ได้ เพราะไม่ตรงกับเนื้อหาที่จะสอน รองลงมาก็คือ ไปปฏิบัติงานนิทรรศการ เครื่องมือและอุปกรณ์การสอนที่จัดขึ้นตามสถานที่ต่าง ๆ เป็นครั้งคราว (๔๕.๔๕ %) งานที่อยู่ในโครงการที่กำลังจะทำต่อไป คือจัดหาอุปกรณ์หรือทำอุปกรณ์ขึ้นเพื่อสนองตามแผนที่วางไว้ (๒๒.๕๒ %) รองลงไปก็คือ เก็บรวบรวมวัสดุต่าง ๆ ที่อาจใช้เป็นอุปกรณ์การสอนได้ นอกจากนี้งานที่ยังไม่ได้ทำก็อยู่ในโครงการที่จะทำด้วย

สำหรับหัวหน้าแผนกอุปกรณ์นั้น งานที่ได้ทำไปแล้วทุกสถาบัน ได้แก่สำรวจประเภทและจำนวนอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่มีอยู่ในสถาบัน (๑๐๐ %) นอกจากนี้ก็พยายามที่จะจัดหาอุปกรณ์ เช่นเก็บรวบรวมสิ่งของและวัสดุต่าง ๆ ที่อาจใช้เป็นอุปกรณ์การสอนไว้ (๔๐ %) ส่วนงานที่ยังไม่ได้ทำกันส่วนมากก็คือ การทำแคตตาล็อกอุปกรณ์ (๕๓.๓๓ %) ส่วนงานที่กำลังอยู่ในโครงการคือ การจัดหาอุปกรณ์หรือผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นเพื่อสนองตามแผนที่วางไว้ (๔๐ %)

ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้งานอุปกรณ์การศึกษาไม่เกิดผลดี

สถาบันต่าง ๆ ส่วนใหญ่เห็นว่าเรื่องเงินเป็นปัญหาสำคัญที่ทำให้งานอุปกรณ์การศึกษาไม่เกิดผลดี (๕๕.๓๔ %) มีงบประมาณไม่เพียงพอ ขาดการสนับสนุนทางการเงินจากสถาบัน (๔๔.๓๓ %) ซึ่งเรื่องนี้เป็นปัญหามาก เพราะเมื่อไม่มีเงินพอ งานทางด้านบริหารและค้ำนบริการก็ไม่ค่อยดีด้วย ปัญหา รองลงมาก็คือ ผู้สอนไม่สามารถผลิตอุปกรณ์การสอนได้เองหรือยุ่งยากในการผลิต (๒๗.๔๔ %) ทั้งนี้ เนื่องจากอาจารย์มีความรู้

และประสบการณ์ทางการผลิตอุปกรณ์ค่อนข้างน้อยประการหนึ่ง อีกประการหนึ่งอาจารย์
ไม่มีเวลาพอที่จะผลิตอุปกรณ์เองด้วย และประการสำคัญก็คือเนื่องจากทางสถาบันไม่มี
บริการทางด้านจัดให้มีเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาในเรื่องผลิตอุปกรณ์แก่อาจารย์ ซึ่งเป็นปัญหาที่
ต่อเนื่องกัน นอกจากนี้บางสถาบันก็ยังมีปัญหาเกี่ยวกับไม่มีการวางโครงการงานและวัตถุประสงค์
ประสงค์สำหรับงานอุปกรณ์การศึกษาไว้ให้แน่นอน (๑๕.๕๒ %) ทำให้งานโสตทัศน
ศึกษาของสถาบันเป็นไปแบบเรื่อย ๆ ไม่มีเป้าหมายจึงไม่เกิดผลดีเท่าที่ควร อีกปัญหา
หนึ่งก็คือ สถานที่ไม่อำนวยความสะดวกในการใช้อุปกรณ์ ปัญหาที่สำคัญอีกปัญหาหนึ่ง
ก็คือ ขาดผู้นำที่มีความสามารถสำหรับการดำเนินงานเกี่ยวกับอุปกรณ์การศึกษาของ
สถาบัน

ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้งานอุปกรณ์การศึกษาไม่เกิดผลดีนี้ เมื่อแยกโดย
ละเอียดออกไปส่วนมากก็คล้าย ๆ กัน ที่แตกต่างกันก็ต่างแต่อันดับความสำคัญ เช่น
ในสถาบันของกองทัพบก ที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่ง ได้แก่ขาดการสนับสนุนทางการเงินจาก
ทางสถาบัน ในขณะที่สถาบันของกองทัพเรือเห็นว่าข้อนี้เป็นปัญหาอันดับสอง ส่วนสถาบัน
ของกองทัพอากาศเห็น เป็นปัญหาอันดับสาม ปัญหาอันดับสองของสถาบันของกองทัพบก
คือ ไม่มีการจัดงบประมาณหรือมีงบประมาณสำหรับอุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ซึ่งปัญหา
ข้อนี้ สถาบันของกองทัพเรือ และสถาบันของกองทัพอากาศเห็นว่า เป็นปัญหาสำคัญ
อันดับหนึ่ง ปัญหาอันดับสามของสถาบันของกองทัพบกได้แก่ อาจารย์หรือผู้สอนไม่
สามารถผลิตอุปกรณ์การสอนได้เองหรือยุ่งยากในการผลิต ซึ่งสถาบันของกองทัพเรือ
เห็นว่าข้อนี้เป็นปัญหาอันดับสาม ในขณะที่สถาบันของกองทัพอากาศเห็นว่าข้อนี้เป็น
ปัญหาอันดับสอง

อย่างไรก็ตาม สถาบันต่าง ๆ ของกองทัพทั้ง ๓ ต่างก็เห็นว่าปัญหาทั้งสาม
ข้อที่กล่าวมาแล้วนั้นเป็นปัญหาที่สำคัญมากไล่เรียงกัน เมื่อสรุปแล้วก็คือเรื่องเงินงบประมาณ และเรื่องตัวบุคคล ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรจะหาทางแก้ไขต่อไป

ความต้องการในการปรับปรุงงานโสตทัศนศึกษา

เนื่องจากแต่ละสถาบันมีปัญหาเรื่องเงินเป็นส่วนใหญ่ ดังนั้นจึงมีความต้องการที่จะได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารสถาบัน ต้องการให้มีการจัดงบประมาณสำหรับอุปกรณ์การศึกษาไว้โดยเฉพาะ ความต้องการเหล่านี้สอดคล้องกับปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้ว นอกจากนี้ความต้องการในการปรับปรุงในอันที่ต่อไปก็คือ ต้องการให้มีการให้โอกาสแก่อาจารย์ทุกคน เสนอความต้องการและความคิดเห็น เกี่ยวกับอุปกรณ์การสอน ข้อนี้หมายความว่าเมื่ออาจารย์ เสนอความคิดเห็นขึ้นไปก็หวังที่จะได้รับการพิจารณาจากผู้บริหารที่เหนือขึ้นไปบ้าง อันที่ต่อไปก็คือ ต้องการให้มีการวางโครงการงาน แผนการสายงาน และวิธีการบริหารงานโสตทัศนศึกษา และอุปกรณ์การสอนอย่างแน่นอนและมีระเบียบ ต้องการจัดหาวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือบางอย่างเพิ่มอย่างพอเพียง จัดให้มีศูนย์หรือหน่วยงานโสตทัศนศึกษาสำหรับเป็นที่เก็บรักษาอุปกรณ์และให้บริการแก่อาจารย์ ต้องการให้มีบริการเกี่ยวกับการจัดหาและการใช้อุปกรณ์การสอน พร้อมทั้งมีเจ้าหน้าที่ประจำ เพื่อให้คำแนะนำปรึกษาแก่อาจารย์

สำหรับหัวหน้าแผนกอุปกรณ์นั้นมีความต้องการมากที่สุดก็คือ ต้องการสนับสนุนให้อาจารย์ทุกคนเห็นความสำคัญของงานอุปกรณ์การสอนของสถาบัน ต้องการจัดให้มีบริการช่วยเพิ่มความรู้ความสามารถในก้านโสตทัศนศึกษาแก่อาจารย์ และต้องการจัดให้มีสถานที่ซึ่งเหมาะสมกับการใช้อุปกรณ์การสอน

นอกเหนือจากความต้องการที่กล่าวมาแล้วนี้ ข้ออื่น ๆ ก็มีความต้องการในระดับปานกลาง ข้อที่ความต้องการน้อยนั้นไม่มีเลย